

drede. Jeg tror i det hele taget, det ærede Medlem drog til Felts her paa en Maade, som ligner, hvad man med et gammelt Ord kalder at skyde Spurve med Kanoner. Han havde meget svært Skyts oppe i Anledning af disse Smaatinge, som det jo dog er. Han sagde saaledes, at Ministeren brød sig ikke om den hellige almindelige Kirke og det aandelige Samfund (*Holm*: Nej, det sagde jeg ikke). Ministeren bryder sig ikke om det aandelige Samfund, han bryder sig kun om Sogne- og Stiftsgrænserne — saaledes faldt det ærede Medlems Ord. Jeg tror, han savner helt Bemyndigelse og Berettigelse til at udtale en saadan Dom. Han savner ganske Bemyndigelse og Berettigelse til at udtale det første af denne Dom, og han savner det ogsaa for den anden Del af Dommens Vedkommende, fordi jeg netop har forelagt et Lovforslag, som gaar ud paa at give Befolkningen en Ret, bortset fra Sognegrænserne. Jeg udvider Rettighederne for Sognebaandsløserne med mine Forslag, og jeg udvider Rettighederne for dem, der danne Valgmenigheder, uanset Sogne- og Stiftsgrænserne. At jeg ikke gaar saa vidt, som det ærede Medlem ønsker at gaa, er en Ting for sig, men derfor kan det ærede Medlem dog ikke have Lov til at udtale, at for mig ere Sogne- og Stiftsgrænserne hellige.

Naar det ærede Medlem er saa højt oppe, er der mindre Grund til at diskutere selve Smaabestemmelserne med ham. Han drog meget stærkt til Felts mod Bestemmelsen om, at naar Valgmenighederne ikke havde deres Kirke i det samme Sogn, skulde de betale til Sognekirkens Opvarming. Det er en Bestemmelse, som synes mig at være ganske fornuftig. Naar de nemlig ikke have deres Valgmenighedskirke liggende i samme Sogn, ville de meget ofte benytte Sognekirken til Ministerialia og ogsaa til Gudstjeneste, og naar Sognekirken skal opvarmes til deres Brug, er det ogsaa rimeligt, at de tage Del i Udgiften dertil. Det kan det ærede Medlem ikke forstaa, saa det er vel ingen Nytte til for mig at drøfte det med ham. Det samme gælder med Hensyn til Ophængning af Bøsser i Sognekirker. Den nugældende Lov er, at der ikke kan ophænges alle Slags Bøsser i Kirken, det er Administrationen, der giver Tilladelse dertil, og her er kun indsat de sædvanlige Regler derfor. Det har jo tidt paa forskellige Steder været saaledes, at Folk have haft Lyst til at ophænge en Bøsse umiddelbart foran de

fattiges Blok. Det kan der ikke gives Tilladelse til.

Det ærede Medlem har sammen med det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (*Hammerich*) stillet Forslag om, at Valgmenighedspræsterne i et Stift og deres ordinerede Medhjælpere skulle være berettigede til at indtræde i Stiftsgeistlighedens Enkekasse, i Stedet for at det i Lovforslaget hedder, at Ministeriet kan forpligte dem dertil. Jeg tror, at Enkekasserne, som altsaa ere gensidige Kasser, ville være meget daarligt tjente med det Forslag, som de ærede Medlemmer stille. Det vil sikkert føre til, at de faa blot de svagelige Præster. Disse ville sandsynligvis melde sig og gaa ind i Enkekassen, medens de med godt Helbred maaske vilde holde sig tilbage. Naar man giver en Ret og ingen Forpligtelse, maatte man give Enkekassen Ret til at nægte Optagelse, det gaar de ærede Medlemmers Forslag imidlertid ikke ud paa. Jeg tror derfor, at Lovforslaget paa det Punkt er langt at foretrække for de ærede Medlemmers.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (*Borgbjerg*) har intet Ændringsforslag stillet, saa der er mindre Grund til at opholde sig ved hans Stilling til denne Sag. Det ærede Medlem mener, at naar vi faa Menighedsraadene indførte, faa vi Folkekirken gjort til en gejstlig Tvangsanstalt. Det er en forunderlig Betragtning, at, naar man giver Lægmandene en betydelig Medandel i Kirkens Styrelse, skulde det gaa i den Retning. Jeg tror ogsaa, Fremtiden vil vise, at det ærede Medlem ser fejl paa det. Men dette er noget, vi have drøftet de foregaaende Dage, og jeg ser ikke, at vi have Tiden saaledes til vor Raadighed, at der er Grund til at tage det op igen.

Det sidste Ændringsforslag, der er stillet af Udvalget om at give Valgmenighederne større Tid end 3 Maaneder, naar der er Tale om at antage ny Præst, kan jeg tiltræde. Jeg har kun foreslaaet 3 Maaneder, fordi jeg mente, at det var tilstrækkeligt, men mener Udvalget, at det er utilstrækkeligt, skal jeg ikke indvende noget derimod.

Ordføreren (*A. Thomsen*): Naar det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (*Holm*) hævder, at det var et bestemt Tilfælde, der tvang Valgmenighedsloven af 1868 igennem, er jeg selvfølgelig enig med ham deri, det er jo en Kendsgerning. Men naar det ærede Medlem